

Dan denk ik: dat had je in de instelling nooit gezegd...

Afstand durven nemen

De cliënt in zijn eigen huis verzorgen of in een instelling. Dat het verschil in diverse opzichten groot is, ondervindt een aantal medewerkers in de nieuwe Amstelradelocaties van de OsiraGroep. 'Cliënten maken hier veel meer hun eigen keuzes. Als medewerker moet je afstand durven te nemen.'

Wat doe je als een cliënt met een streng dieet de Albert Heijn leeg koopt? Als je in een instelling werkt, zal zo'n situatie niet snel op je pad komen. Eenvoudigweg omdat de cliënt zijn of haar eten krijgt voorgezet en niet zo makkelijk (alleen) een supermarkt kan bereiken. Als de cliënt zelfstandig woont, dan wordt het lastiger. Het zijn dan ook, onder andere, dit soort dilemma's waar de medewerkers van de Amstelrade-locatie Zoelenkerstraat mee worstel(d)en. 'We hebben er vele discussies over gevoerd en kunnen de afweging nu beter maken' vertelt teamleidster Gabriëlle Huijink. 'Onze cliënten zijn wilsbekwaam en hebben een eigen verantwoordelijkheid voor de keuzes die ze maken.'

Als medewerker moet je afstand durven te nemen, daar hebben we aan moeten wennen. Wel hebben we een inspanningsplicht op het gebied van coaching en begeleiding. In dit geval zullen we de cliënt ervan proberen te overtuigen dat hij beter op een andere manier boodschappen kan doen.'

SPITS

Amstelradelocatie Zoelenkerstraat werd twee jaar geleden opgeleverd. Er wonen drieëntwintig lichamelijk gehandicapte cliënten die redelijk zelfstandig functioneren. In tegenstelling tot in sommige andere wooncomplexen van de OsiraGroep, verlenen de medewerkers hier met name zorg op afroep. In het begin verliep dat nog niet op rolletjes. 'Toen ik een jaar geleden hier kwam werken, vond ik het een behoorlijke chaos' vertelt verpleegkundige Lisette Broekhuis, die voorheen in een verpleeghuis werkte. 'Er stond niks op papier. Ik kende de cliënten niet en had geen idee wanneer er iemand zou gaan bellen. De eerste week dacht ik: waar ben ik in hemelsnaam aan begonnen?'

Gabriëlle maakte meteen de slag van opstartfase naar verbeterfase. 'We zijn de dagindeling van alle cliënten nagegaan en we hebben schema's opgesteld. Heeft deze cliënt donderdag om negen uur fysiotherapie, dan kun je ervan uitgaan dat hij om acht uur belt. Een andere cliënte gaat altijd laat naar bed, dus zij zal ook later op de ochtend zorg nodig hebben. We hebben bijvoorbeeld ook de spits van de weekenddiensten aangepast. Die is niet meer van zeven tot elf maar van negen tot één omdat de meeste cliënten in het weekend later opstaan.'

ZELF BESLISSEN

Inmiddels lopen de zaken veel soepeler in de Zoelenkerstraat. De locatie is zelfs genomineerd voor de verkiezing van het meest vernieuwende woonzorgproject van Nederland. Toch blijft het vaak nog zoeken naar de juiste balans tussen loslaten en verantwoorde zorg. 'Wie heeft wanneer de regie, dat is de vraag' vervolgt Lisette. 'Cliënten maken hier veel meer hun eigen keuzes dan in een instelling. Maar heeft iemand bijvoorbeeld een CVA

Lisette (links) en Gabriëlle

Vind jij ook dat er een verschil is tussen werken in een instelling en werken achter de voordeur van een cliënt? Heeft de cliënt in bijvoorbeeld een Amstelradelocatie meer zeggenschap over zichzelf in vergelijking tot een cliënt in een woonzorgcentrum? Is dat wenselijk? Kunnen beide 'sectoren' van elkaar leren?

Binnenkort starten we op de website van de OsiraGroep een discussie over dit onderwerp. Hou de site in de gaten en geef je mening!

gehad, dan word je soms wel geacht om hem te herinneren aan zijn therapie als hij die vergeet. Die afwegingen moet je zelf maken. In een instelling zijn veel regeltjes, hier moet je veel meer zelf beslissen.'

MACHT

Verder blijkt het werken in de woning van de cliënt te leiden tot andere verhoudingen. 'Dat gebeurt al als je binnenkomt' vindt Gabriëlle. 'In de instelling was er nog net het kloppje op de deur, nu doet de cliënt zelf open op een tijdstip dat het hem schikt. Psychisch voelt dit veel gelijkwaardiger. Dat merk je ook aan de houding van de cliënt. Ze uitten hun boosheid bijvoorbeeld veel sneller. Dan klagen ze dat ze een kwartier te laat geholpen zijn. Dan denk ik: dat had je in de instelling nooit gezegd en daar lag je drie uur te wachten.' Storend vind ze die verandering niet. 'In een instelling trek je de macht naar je toe, wij hebben hier gemerkt dat dat niet hoeft.' Gabriëlle en Lisette geven allebei aan dat ze uiteindelijk weinig moeite hebben gehad met de andere manier van werken. Alhoewel Gabriëlle denkt dat er ook medewerkers zijn die erop stuk gelopen zijn. Lisette: 'Ik zou nu niet meer terugwillen naar het verpleeghuis. Ik heb meer vrijheid en meer contact met de cliënt. Dat maakt het werk veel leuker.'